

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 598/2015
30.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, и правној ствари тужиоца И.Р. из Н.С., чији је пуномоћник Д.М., адвокат из Н.С., против туженог Републичког Фонда ПИО, Београд, Дирекција покрајинског фонда Нови Сад, чији је пуномоћник Н.Г., адвокат из Б., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1015/14 од 03.09.2014. године, у седници одржаној 30.09.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1015/14 од 03.09.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 10488/12 од 22.11.2013. године, ставом првим и другим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности и предлог за прекид поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име мање исплаћених пензија у периоду од 01.01.2008. до 31.03.2013. године, плати 580.941,20 динара са законском каматом почев од 01.06.2013. године до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је и тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име законске камате обрачунате на износ главног дуга из претходног става, за период од 01.01.2008. до 31.03.2013. године, плати 241.544,77 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкова поступка од 17.244,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1015/14 од 03.09.2014. године, ставом првим изреке, првостепена пресуда је делимично преиначена тако што је делимично усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу, на име мање исплаћених пензија у периоду од новембра 2009. закључно са мартом месецом 2013. године, плати укупно 234.060,80 динара, са законском каматом почев од 01.08.2013. године до исплате, као и 75.560,65 динара на име законске

камате на наведени износ главнице, обрачунате за период од новембра 2009. закључно са 31.07.2013. године, те да му накнади трошкове поступка од 89.962,00 динара са затезном каматом од 22.11.2013. године до исплате, док је у преосталом побијаном а непреиначеном делу којим је одбијен тужбени захтев, жалба тужиоца одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиоцу трошкове жалбеног поступка од 40.962,00 динара.

Против правоснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је одлучивао о ревизији туженог на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), па је испитао побијану одлуку у смислу члана 408. ЗПП и нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на друге повреде поступка због којих се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Завода за социјално осигурање војних осигураника, од 12.01.1992. године, тужиоцу је признато право на пензију у висини од 85% од пензијског основа, колико је износила и након усклађивања по решењима туженог од 01.10.2005. и од 28.11.2007. године. На основу Одлуке Министра одбране од 20.03.2008. године, извршено је усклађивање војних пензија за 4,21% почев од 01.01.2008. године, на који начин је вредност бода повећана са 9,02 на 9,40. Пензије за војне пензионере у току 2008. године редовно су усклађиване, као пензије корисника осигурања код РФ ПИО, изузев ванредног усклађивања за 11,06%. Да је пензија тужиоца усклађена за 11,06% рачунајући на вредност бода од 9,02 динара, уз умањење за повећање на основу Одлуке министра одбране од 20.03.2008. године, тада би тужилац, за период од новембра 2009. до 01.04.2013. године, примио 234.060,80 динара више него што му је исплаћено.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, побијаном одлуком другог степена суд је делимично усвојио тужбени захтев и то за 234.060,80 динара, који износ представља мање исплаћене износе пензија за период од новембра 2009. до 01.04.2013. године, док налази да је потраживање тужиоца за период 01.01.2008. до 01.11.2009. године застарело, због чега је за тај период, као и за више обрачунату разлику пензије, тужбени захтев одбијен, као неоснован.

Врховни касациони суд налази да се неосновано ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, одредбом члана 261. Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ“ бр. 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 и 37/02; „Службени лист СЦГ“ бр. 7/05 и 44/05) било је прописано да се пензије усклађују у односу на плате професионалних војника и да прописе о усклађивању пензија доноси савезни министар за одбрану. Наведена одредба престала је да важи на основу члана 197.

став 2. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“ бр. 116/07, 88/09 и 101/10), који је ступио на снагу 01.01.2008. године.

Применом члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије, усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању на снагу овог закона, врши се по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбом члана 75. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ бр. 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12 и 62/13), прописано је да уколико просечан износ пензије корисника у осигурању запослених исплаћене за претходну годину износи мање од 60% од износа просечне зараде, без пореза и доприноса, запослених на територији Републике у претходној години, пензије ће се ванредно ускладити од 1. јануара текуће године, за проценат којим се обезбеђује да се износ просечне пензије за претходну годину корисника у осигурању запослених доведе на ниво од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћене у претходној години.

Решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање бр. 181-431/08 од 25.01.2008. године („Службени гласник РС“ бр. 20/08), извршено је ванредно усклађивање пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године и одређено да се пензије усклађују за 11,06%, а да се исплата врши од 01.01.2008. године.

Имајући у виду наведене законске одредабе и решење Републичког фонда ПИО, Врховни касациони суд налази да правилно другостепени суд закључује да је од 01.01.2008. године пензија тужиоца, као војног осигураника, морала бити усклађена на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензија корисника у осигурању запослених, те да је због неусклађивања пензије тужилац претрпео материјалну штету у висини разлике између примљене и пензије обрачунате уз повећање од 11,06%, коју је тужени дужан да надокнади.

Међутим, на основу Одлуке о ускађивању војних пензија за 4,21%, објављеној у „Службеном војном листу“ број 13 од 20.03.2008. године, тужиоцу је већ извршено усклађивање пензије за 4,21%, почев од 01.01.2008. године, чиме је повећана вредност бода са 9,02 на 9,40 и од тада му је исплаћивана пензија са тим увећањем, односно према вредности бода од 9,40 динара. Имајући ово у виду, као и цитирану одредбу члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије, по којој се усклађивање пензија војних осигураника врши по динамици и на начин утврђен за кориснике пензија у осигурању запослених, што подразумева и идентичан проценат ванредног усклађивања, пензије војним осигураницима треба обрачунати усклађивањем пензије за 11,06% на вредност бода од 9,02 динара уз умањење за већ извршено повећање од 4,21%, на исту вредност бода, која је већ извршена на основу Одлуке Министра одбране од 20.03.2008. године.

Имајући ово у виду, правилно другостепени суд налази да тужилац има право на исплату мање исплаћене пензије, чија висина је обрачуната тако што је вредност бода од 9,02 динара (из октобра 2007. године) почев од 01.01.2008.

године усклађена за 11,06%, а потом овако добијени износ умањен за износе већ исплаћених пензија у утуженом периоду (дакле са увећањем за 4,21%), и на тај начин утврђена штета тужиоцу у висини од 234.060,80 динара. Тужилац на основу члана 277. став 1. ЗОО, има право и на обрачунату затезну камату на мање исплаћене износе и то од доспећа сваког појединачног месечног износа за исплату, која је обрачуната у висини од 75.560,65 динара, па је правилно и у том делу усвојен тужбени захтев.

На основу изнетог, применом члана члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**